

Рада Національного банку України

Р І Ш Е Н Н Я

28 січня 2020 року

м. Київ

№ 1-129

Про проблеми кредитування в Україні

Рада Національного банку України вирішила:

1. Інформацію члена Ради Національного банку України Василя Фурмана та Правління Національного банку України (доповідач – перший заступник Голови Катерина Рожкова) прийняти до відома.

2. Відзначити, що банківська система є достатньо стабільною та підготовленою для відновлення кредитування. Вважати, що важливими факторами поживлення кредитного ринку є оптимальне послаблення регуляторних вимог та застосування стимулюючих інструментів грошово-кредитної політики.

3. Схвалити доопрацьовані з урахуванням результатів обговорення рекомендації Правлінню Національного банку України та Кабінету Міністрів України щодо проблем кредитування та шляхів його активізації.

4. Рішення набирає чинності з дня його прийняття.

Голова Ради

Б. М. Данилишин

Інд. 10

СХВАЛЕНО

Рішенням Ради

Національного банку України

від 28 січня 2020 р. № 1-рз

Рекомендації

Правлінню Національного банку України щодо проблем кредитування та шляхів його активізації

Відповідно до пункту 3 статті 9 Закону України “Про Національний банк України” та враховуючи те, що система кредитування є складовою політики соціально-економічного розвитку на яку безпосередньо впливає грошово-кредитна політика, Рада Національного банку України (далі – Рада) рекомендує Правлінню Національного банку України (далі – Правління) наступне.

1. Щодо можливостей поживлення кредитування засобами монетарної політики:

1. Активізувати механізми довгострокового рефінансування банків для стимулювання кредитування ними реального сектору економіки.

2. Вдосконалити диференційований підхід до норм обов’язкового резервування в залежності від видів валют, термінів тощо.

3. Вжити заходів щодо активізації ринку процентних свопів (IRS), у тому числі через проведення таких операцій Національним банком України як одним з елементів його процентної політики.

II. Щодо пом’якшення регуляторних вимог:

4. Розглянути можливість пом’якшення окремих вимог щодо формування резервів під активні операції, що можуть сприяти поживленню кредитування, в тому числі через:

- Оптимізацію документування кредитного процесу, зокрема скорочення переліку документів, які клієнт має подати до банку для оцінки його кредитоспроможності;

- Регулярну актуалізацію коефіцієнтів ліквідності застави, що використовуються при визначенні розміру кредитного ризику;

- Збільшення питомої ваги якісних параметрів при визначенні коефіцієнту ймовірності дефолту;

- Продовження практики лібералізації при оцінці кредитного ризику за портфельним принципом та поширення практики МСБ та іпотеки фізичним особам на інші сектори кредитного ринку. У другій половині 2020 року вивчити результати лібералізації формування резервів за портфельним принципом, збільшити ліміти за такими кредитами і розповсюдити відповідну практику на всі платоспроможні банки.

- Забезпечення можливості надавати кошти з встановленням відстрочки платежу за відсотками до виходу проекту на окупність або ж встановлення іншого пільгового періоду;

- Послаблення вимог щодо оцінки кредитного ризику за операціями фінансового лізингу як менш ризикованого продукту, наприклад встановлення коефіцієнта ліквідності предмету лізингу за розмірами, встановленими для застави на підставі права довірчої власності тощо.

- Розширення діапазону прийнятного забезпечення за кредитами (в тому числі за рахунок майнових прав на нерухоме майно, що належатиме до житлового та нежитлового фонду та фінансово-аграрних розписок).

5. Вдосконалювати механізми стрес-тестування банків та покращувати комунікації щодо їх результатів.

6. Для посилення конкуренції на банківському ринку та активізації процесів кредитування розробити концепцію диференціації видів банківських ліцензій залежно від бізнес-моделей банків та сегментів ринків, на яких вони працюють.

7. Враховуючи стабілізацію роботи банківської системи, переглянути вимоги щодо мінімального розміру статутного капіталу банків та сприяти вирішенню на законодавчому рівні питання про його встановлення на рівні 200 млн. грн., що відповідатиме вимогам Директив ЄС та Ради Європи (мінімальний початковий капітал будь-якої кредитної установи на території ЄС має бути не менше 5 млн. Євро).

III. Щодо інших заходів, що мають сприяти поживленню кредитування:

8. Удосконалити звітність по кредитному ринку з урахуванням звітності небанківських кредитних установ, за якими НБУ здійснюватиме нагляд відповідно до проєкту СПЛІТ. Розширити перелік статистичної інформації щодо кредитного ринку, забезпечити регулярну її публікацію.

9. Ініціювати внесення змін до законодавства щодо вдосконалення функціонування кредитного реєстру Національного банку України.

10. Вдосконалити систему подання звітності щодо непрацюючих кредитів та комунікацій відносно них.

**Рекомендації Кабінету Міністрів України
щодо проблем кредитування та шляхів його активізації**

1. Ініціювати розгляд питання щодо гармонізації оподаткування відсоткових доходів по депозитних вкладах на рівні інших видів пасивних доходів фізичних осіб.
2. Визначити пріоритетні галузі економіки, розвиток яких сприятиме збільшенню експорту та розробити програми їх підтримки (в т. ч. кредитної) та заходи щодо бюджетно-податкового стимулювання таких галузей.
3. Активізувати механізми використання торговельного фінансування від міжнародних фінансових корпорацій, експортно-кредитного агентства України та використання коштів міжнародних фінансових організацій.
4. З метою збільшення кредитування та активізації залучення інвестицій, актуалізувати механізми всіх форм державно-приватного партнерства в Україні.
5. Розробити заходи щодо відновлення іпотечного кредитування (запровадження державних програм по підтримці іпотечного кредитування) та впорядкування ринку первинної житлової нерухомості.
6. З метою формування прозорості ведення бізнесу та забезпечення достовірності фінансової звітності, здійснити заходи щодо спрощення структур бізнес-груп, унеможлививши використання моделі роботи ФОП великим та середнім бізнесом, представляючи їх як єдину економічну одиницю; Здійснювати заходи щодо деофшоризації діяльності бізнес-груп.